

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2025-02-17
Besvaras senast
2025-02-26 kl. 12.00

Till utrikesminister Maria Malmer Stenergard (M)

2024/25:802 Regeringens hållning till feministisk utrikespolitik

Sverige var 2014 först i världen med att införa en feministisk utrikespolitik, vilket innebar att all utrikespolitik skulle genomsyras av ett jämställdhetsperspektiv för att stärka kvinnors och flickors rättigheter globalt. Denna politik byggde på tre grundpelare: rättigheter, representation och resurser. Under de följande åren implementerades politiken genom olika initiativ och insatser på multilateral, regional och bilateral nivå.

Enligt rapporten *More than a label, less than a revolution: Sweden's feminist foreign policy* från Expertgruppen för biståndsanalys (EBA) ökade svenska utrikespolitiska myndigheter och ambassader sitt arbete med jämställdhetsfrågor avsevärt under perioden med feministisk utrikespolitik. Rapporten konstaterar att politiken inte bara var en etikett, utan att den ledde till konkreta förändringar i hur jämställdhetsarbete prioriterades och genomfördes inom utrikesförvaltningen. Detta inkluderade ökat fokus på kvinnors och flickors rättigheter, representation i beslutsfattande processer och tilldelning av resurser för att främja jämställdhet. Trots vissa utmaningar i implementeringen, såsom varierande tolkningar av direktiv och begränsade riktade resurser, bidrog politiken till att integrera ett jämställdhetsperspektiv i Sveriges utrikesrelationer.

Under denna period följde flera andra länder Sveriges exempel och antog egna versioner av feministisk utrikespolitik. Länder som Frankrike, Mexiko, Kanada, Spanien, Luxemburg, Tyskland, Nederländerna, Colombia och Chile har alla implementerat eller uttryckt avsikten att utveckla en sådan politik. Dessa nationer har tillsammans bildat ett internationellt nätverk för feministisk utrikespolitik, där de samarbetar och delar erfarenheter för att främja jämställdhet globalt.

Vid regeringsskiftet 2022 valde den nya svenska regeringen att avskaffa den feministiska utrikespolitiken, med motiveringen att den endast var en etikett och plakatpolitik utan reellt innehåll. I stället deklarerades en jämställd utrikespolitik där kvinnors och flickors rättigheter fortsatt skulle vara högt prioriterade. Trots dessa försäkringar har flera centrala komponenter av det tidigare jämställdhetsarbetet inom utrikesförvaltningen avvecklats. Instruktioner om jämställdhetsintegrering har tagits bort, nätverk för kvinnliga diplomater har lagts ned, och tidigare uppdrag till utlandsmyndigheter att integrera jämställdhetsperspektivet i alla verksamhetsområden har förlorats.

Samtidigt som Sverige har valt att avveckla sin feministiska utrikespolitik har det internationella intresset för en sådan politik ökat. Länder som Danmark och Nepal har nyligen visat intresse för att utveckla egna versioner av feministisk utrikespolitik. Danmark har till exempel meddelat sitt deltagande i den tredje ministerkonferensen om feministisk utrikespolitik som hålls i Mexiko, trots att de ännu inte formellt har antagit en sådan politik.

På den senaste säkerhetskonferensen i München deltog utrikesminister Maria Malmer Stenergard i ett möte med det internationella nätverket för feministisk utrikespolitik, där kvinnors roll i Syriens framtid diskuterades. Detta agerande framstår som inkonsekvent och sänder dubbla signaler. Å ena sidan har regeringen avfärdat feministisk utrikespolitik som plakatpolitik utan substans; å andra sidan deltar utrikesministern i möten inom ett nätverk dedikerat till just denna politik. För att Sverige ska kunna delta med trovärdighet i sådana internationella sammanhang vore det logiskt att återinföra en feministisk utrikespolitik. Det skulle inte bara stärka Sveriges internationella anseende utan också säkerställa att vårt engagemang för kvinnors och flickors rättigheter är både konsekvent och substantiellt.

Mot bakgrund av detta vill jag fråga utrikesminister Maria Malmer Stenergard:

Avser ministern att ta några initiativ inom ramen för sin tjänsteutövning för att återinföra en feministisk utrikespolitik för att öka regeringens trovärdighet vid deltagande i det internationella nätverket för feministisk utrikespolitik?

.....

Olle Thorell (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Rebecca Heinemann